

Statnett SF

Postboks 4904, Nydalen
0423 Oslo

tilknytning@statnett.no
Deres ref.

Vår ref.: Karoline Dunne

Vår dato: 29.05.2026

Høringssvar fra Distriktsenergi til innskjerping av modenhetskrav for forbrukstilknytninger \geq 100 MW

Distriktsenergi representerer nesten 70% av landets nettselskaper. Med dette svaret følger vårt innspill til høringen.

Bakgrunnen for høringen

Det norske kraftsystemet er i en situasjon med svært høy etterspørsel etter nettkapasitet, samtidig som tilgjengelig kapasitet i stor grad allerede er reservert. Statnett viser til at det er reservert flere tusen megawatt forbruk i dagens og planlagt nett, og at et stort antall prosjekter står i kø for tilknytning. Dette innebærer at tilknytningsspørsmål ikke lenger kan håndteres enkeltvis og fortløpende. I praksis er det oppstått en køsituasjon der kapasitet må forvaltes aktivt. Erfaringene fra de siste årene viser at en del prosjekter som reserverer kapasitet ikke har tilstrekkelig fremdrift eller gjennomføringsevne. Samtidig bidrar disse reservasjonene til å holde andre prosjekter utenfor.

På bakgrunn av dette har Statnett foreslått å stramme inn og tydeliggjøre modenhetskriteriene for større forbruksprosjekter. Formålet er å sikre at kapasitet i større grad tildeles prosjekter med høy gjennomføringsevne, og at kapasitet kan frigjøres dersom prosjekter ikke utvikler seg som forutsatt.

Forslaget innebærer blant annet strengere krav til dokumentasjon, finansiering, arealavklaringer og fremdrift, samt tydeligere oppfølging av prosjekter som har fått reservert kapasitet

Høringssvar

Distriktsenergi viser til høring om innspill til innskjerping av modenhetskrav for forbrukstilknytninger \geq 100 MW på Statnett.no med høringsfrist 29.05.2026.

1. Innledning

Distriktsenergi støtter hovedretningen i Statnetts forslag om strengere og tydeligere modenhetskriterier. Det er et paradoks at vi har et kraftnett der det ikke er plass til en rekke aktører som ønsker tilknytning til kraftnettet og på den måten være med å utvikle Norge som energinasjon. Når etterspørselen etter kapasitet er høyere enn det nettet kan levere, er det nødvendig å sikre at det er de mest modne og gjennomførbare prosjektene som slipper til.

Modenhetskriterier løser ikke kapasitetsutfordringene alene. Men de er et viktig verktøy for å få bedre utnyttelse av nettet og for å synliggjøre hva som er reelt kapasitetsbehov. Når vi er i en situasjon der ikke alle kundene får den tilknytningen til kraftnettet som de ønsker, er det viktig at de kundene som står i kø i praksis har noe i den køen å gjøre. Et sett av modenhetskriterier er en måte å ikke bare sortere køen, men også begrense denne til kunder som har en berettiget plass.

Distriktsenergi stiller seg derfor bak utviklingen av modenhetskriteriene, som et ledd i å få fram de reelle gode prosjektene raskest mulig og tilknytte disse til nettet så raskt som mulig.

2. Overordnet vurdering av Statnetts forslag

Vi oppfatter at Statnett i arbeidet med modenhetskriteriene tydeliggjør at det ikke skal være mulig å få tildelt kapasitet og samtidig optre som en mellomaktør for videresalg, uten selv å ha et reelt behov. Slik vi forstår dagens regelverk, er dette allerede forutsatt. Likevel ser vi at forståelsen varierer, noe som understreker behovet for tydeligere avklaringer.

Vi vil understreke betydningen av forståelige og forutsigbare modenhetskriterier. Vi mener det er riktig å:

- stille tydeligere krav til fremdrift og gjennomføringsevne
- stramme inn slik at kapasitet ikke bindes opp av prosjekter som ikke realiseres
- følge opp prosjekter som har fått plass, og frigjøre kapasitet ved manglende fremdrift

Samtidig er det avgjørende at kriteriene:

- er forståelige og forutsigbare
- har tydelig hjemmel i regelverket
- i størst mulig grad gjelder forhold aktørene selv kan påvirke

Vi vil også understreke viktigheten av at de kriteriene som nå foreslås er innenfor rammen av eksisterende forskrifter. Dette for å unngå unødvendige klager der det i utgangspunktet er manglende hjemmel for de forslag som foreligger.

3. Avsluttende vurdering

Vårt utgangspunkt er allikevel at de modenhetskriteriene som foreslås er gjennomarbeidet og gode. Umiddelbart vil vi likevel peke på at de kriteriene som velges er kriterier som aktørene selv har muligheter til å påvirke. Kravet om at areal må være ferdig regulert før et prosjekt anses som modent vil kunne sile ut umodne prosjekter, men det hever også terskelen betydelig for nye initiativ. Dette er prosesser som ofte ligger utenfor kundens kontroll, og det er derfor viktig at det praktiseres med nødvendig fleksibilitet.

Dog vil vi understreke at reglene utvikles videre, der dialog med aktørene, kunder og landets øvrige nettselskaper vil sikre best mulige kriterier. Vi vil også peke på betydningen av at modenhetskriteriene som nå vedtas etableres med tanke på at de blir brukt av alle nettselskapene og ikke bare av Statnett.

Distriktsenergi støtter dermed retningen i forslaget, men vil understreke behovet for balanse: Kriteriene må både bidra til effektiv kapasitetsbruk og samtidig legge til rette for ny næringsutvikling.

Vennlig hilsen

Distriktsenergi

Knut Lockert
daglig leder